

Od Redaktora

Rola przywództwa, sposób jego sprawowania, różnorodne modele oraz metody działania są przedmiotem poważnych dyskusji i wielu kontrowersji. Zrozumienie kluczowej roli przywództwa zarówno w rozwoju wspólnot eklezjalnych, jak i szeroko pojętym zaangażowaniu społeczno-kulturowym jest ogromną szansą, jak też potrzebą współczesnego Kościoła. Nie ma zbyt wielkiej przesady w popularnym stwierdzeniu, że „wszystko powstaje oraz upada wraz z przywództwem”. Współczesny wzrost zainteresowania tym tematem wiąże się z ciągle rosnącą liczbą badań oraz metodologii podnoszących skuteczność i efektywność przywództwa. Ze względu na wieloaspektowość i interdyscyplinarność tego zjawiska nie ma jednej jego definicji. Jest ono często powiązane z takimi pojęciami, jak autorytet, władza, strategia i wpływ.

Celem niniejszego tomu jest zgłębienie tematu przywództwa z różnych perspektyw uwzględniających refleksję biblijną, historyczną, teologiczną oraz pragmatyczną. Stąd też tytuł tomu: *Oblicza przywództwa*. Intencją bowiem nie jest zaprezentowanie jednej odsłony przywództwa, ale raczej wskazanie bogactwa różnorodności podejść i interpretacji tego istotnego zjawiska. Nie chodzi tu bynajmniej o zatarcie różnic ani też o zatrącenie swojej tożsamości, lecz raczej o odkrycie na nowo szerokiej przestrzeni inspirowanej przez chrześcijaństwo.

Rozpoczniemy od artykułu autorstwa Sebastiana Smolarza *Przywódcy ludu i problem ʿēlōhîm w Księdze Przymierza (Księga Wyjścia 20,22–23,33) w ujęciu narracyjnym*, który ukazuje problematykę interpretacji przywództwa w rozumieniu starotestamentowym, w odniesieniu do pojęcia ʿēlōhîm. Autor omawia różne sposoby odczytywania rzeczownika ʿēlōhîm w Księdze Przymierza i odnosi to zagadnienie do kwestii przewodzenia ludziom. Autorem kolejnego tekstu jest du-

chowny baptystyczny, działacz ekumeniczny i historyk polskiego baptyzmu, Andrzej Seweryn, który w latach 1997–2007 pełnił funkcję przewodniczącego Rady Kościoła Chrześcijan Baptystów w RP, a w latach 2009–2013 rektora Wyższego Baptystycznego Seminarium Teologicznego w Warszawie. W artykule pod tytułem *Kluczowe aspekty duchowego przywództwa w perspektywie biblijnej* podkreśla on znaczenie powołania, które jest darem od Boga, a jego rozeznanie i wypełnianie stanowi ważny element przewodzenia innym. Nieodzownym elementem skutecznego przywództwa jest też autorytet lidera, którego służba ma być budowana według norm biblijnych.

Janusz Kucharczyk w swoim tekście zatytułowanym *Koncepcje władzy w myśli chrześcijańskiej* odnosi się do starożytnych źródeł filozoficznych, próbując zinterpretować je w świetle różnych modeli przywództwa funkcjonujących współcześnie. W wyniku tych rozważań dzieli style przywództwa na cztery modele: platoński monizm polityczny, platoński dualizm polityczny, arystotelesowski monizm polityczny i arystotelesowski dualizm polityczny.

Z kolei Piotr Gąsiorowski, duchowny metodystyczny i założyciel Instytutu Przywództwa, w artykule *Teologia krzyża jako podstawowy imperatyw chrześcijańskich modeli przywództwa i władzy* wskazuje na moc przywództwa, opierając się na fenomenie krzyża. Siła tego, co się wydarzyło na krzyżu, nie leżała w dominacji, lecz w uniżeniu. Moc przywództwa nie skupia się zatem na władzy, ale na poddaniu Bogu.

Artur Śmieja, który od osiemnastu lat jest pastorem Kościoła „Słowo Życia” we Wrocławiu i absolwentem Ewangelikalnej Wyższej Szkoły Teologicznej, w artykule *Modele przywództwa we wspólnotach typu charyzmatycznego*, wychodząc od wyników badań globalnych trendów rozwoju chrześcijaństwa, omawia różne modele i mechanizmy funkcjonowania przywództwa w ruchu zielonoświątkowym i charyzmatycznym. W ramach swych rozważań opisuje znaczenie „ruchu nowoapostolskiego” w definiowaniu i funkcjonowaniu przywództwa duchowego. Innym tekstem w tym tomie dotyczącym ruchu zielonoświątkowego jest artykuł Leszka Jańczuka z Wyższej Szkoły Teologiczno-Społecznej w Warszawie, zatytułowany *Ewolucja funkcji prezbitera okręgowego w Kościele Zielonoświątkowym na przykładzie Podlasia*. Autor na podstawie materiałów drukowanych, wywiadów i kronik kościelnych opisuje, w jaki sposób kształtowała się rola prezbitera okręgowego na Podlasiu.

Ks. Adam Palion ze Stowarzyszenia Teologów Ekumenistów omawia znaczenie adhortacji Jana Pawła II *Pastores gregis*, w której papież ukazuje teologiczne rozumienie powołania biskupa i roli, jaką pełni on w tradycji rzymskokatolic-

kiej, oraz wynikające z tego zadania. Według autora fundamentalnym elementem służby pasterskiej biskupa powinno być uświadomienie sobie, że jest sługą Słowa Bożego, nauczania i sakramentów oraz że jest odpowiedzialny za powierzonych sobie wiernych i Kościół lokalny, którego jest pasterzem.

Radosław Łazarz w artykule *Modele przywództwa w ruchu husyckim: uczoney, wódz, kaznodzieja* na podstawie historii trzech wybitnych postaci Kościoła husyckiego rozważa różne modele i cechy przywództwa występujące w obrębie tego ruchu. Mateusz Wichary, duchowny i teolog baptystyczny, od 2013 roku przewodniczący Rady Kościoła Chrześcijan Baptystów w RP, w artykule *Wizja społeczna Abrahama Kuypera jako inspiracja dla przywódców chrześcijańskich* nakreśla podstawy kształtowania chrześcijańskiej koncepcji szerokiego wpływu społecznego na kanwie życia i twórczości jednego z czołowych reprezentantów reformowanej teologii politycznej. Joel Burnell, zajmujący się teologią moralną, prezentuje z kolei postać wybitnego teologa niemieckiego Dietricha Bonhoeffera i jego założeń dotyczących duchowości przywództwa, które jest zawsze nierozłącznie powiązane z jasnym poczuciem rzeczywistości, powołania, przynależności i moralności.

Ekonomista Kacper Mulawa w artykule *O etycznych wyzwaniach menedżera* rozważa znaczenie etyki w biznesie pod kątem różnorodnych dylematów moralnych związanych z zarządzaniem oraz wskazuje na etyczne modele kierowania i podejmowania decyzji. Wojciech Kowalewski, duchowny baptystyczny, teolog praktyczny i założyciel Instytutu Rozwoju „Złote Jabłko”, we współpracy z Dawidem Wawrzyniakiem, profesjonalnym coachem, dyrektorem zarządzającym Right Path Polska i prezesem Fundacji „Proca”, skupili się na przedstawieniu praktycznych implikacji metodologii coachingowej w odniesieniu do przywództwa duchowego. W tym ujęciu efektem dobrego, profesjonalnego coachingu duchowego są skuteczni liderzy, którzy inwestują w rozwój innych.

Zapraszam więc do lektury poniższych tekstów, ukazujących wieloaspektowość zjawiska przywództwa, żywiąc jednocześnie nadzieję, że będą one stanowić inspirację do dalszych przemyśleń, praktycznych zastosowań i publikacji.

Wojciech Kowalewski

